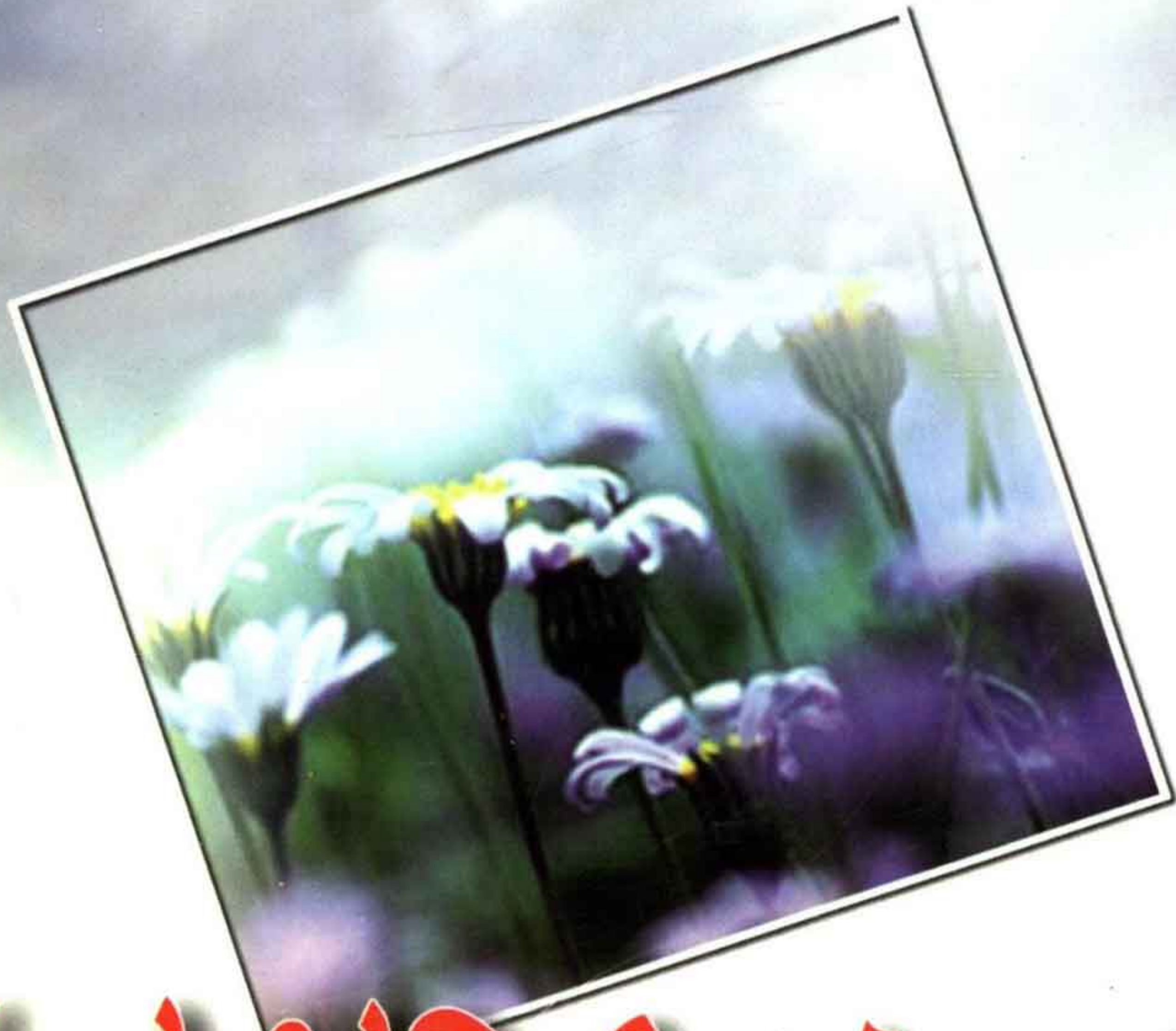

بازنگاری کتاب نور الابصار

آیت اللہ میرزا محمد تقی موسوی اصفہانی
(صاحب مکالم المکارم)

انتظار محبوب

اختطار محبوب

بازنگاری کتاب

نور الابصار فی فضیلة الانتظار

تألیف

علامہ سید محمد تقی موسوی احمد آبادی

معروف بہ «صاحب مکیال»

اهداء

به محضر قطب عالم امکان، حضرت بقية الله الاعظم
به مناسبت فرخنده ميلاد آن وجود مبارک

انتظار محبوب

مؤلف: علامه سيد محمد تقی موسوی رحمته الله

ناشر: حبل المتين

چاپ اول: ۱۳۸۴

چاپ: انصار المهدي

تعداد: ۱۵۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۷۷۹۲-۲۳-۹

قيمت: ۱۵۰ تومان

مرکز پخش: ۷۷۴۲۲۷۱ - ۲۵۱

۰۹۱۳۱۰۸۲۶۰۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار:

عصری که ما در آن زندگی می‌کنیم عصر ظلمت، تاریکی و بی‌عدالتی است و جهانیان تشنه نور و عدالت، عصری است که عطش در سراسر جهان موج می‌زند، عطشی که باعث شده آه از نهاد همگان برخاسته و هر کس با زبان حال خویش بگوید:

«مَتَى نَتَفَعُ مِنْ عَذَابِ مَا لَيْكَ فَقَدْ طَالَ الضَّدَى»

پس کدامین وقت از آب گوارای وجودت سیراب

میشویم؟ که تشنگی ما طولانی گشته است.

عطشی که باعث شده چشم همه مردمان منتظر سقایی باشد که

آنان را از این عطش مرگبار نجات داده، آب حیاتشان بخشید.
از این روست که می بینیم ساقیان این امت دستور و تأکید بر
انتظار این آخرین سقا را داده اند و فرموده اند:

«أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ»

و در میان سخنان دربارشان بسیار در فضیلت این انتظار
فرموده اند و چه زیباست که این سخنان بالاتر از گهر در
مجموعه ای به طور خلاصه جمع گردد و تقدیم محضر
دوستان و منتظران حضرتش قرار گیرد.

امید است که این بضاعت مزجاة مقبول درگاه حضرتش
افتد و این حقیر را در زمره یاران و دوستان و اصحابش ثبت
فرماید.

بخش اول: ثواب و فضیلت انتظار:

روایات بسیاری از ائمه معصومین علیهم السلام در ثواب و فضیلت انتظار حضرت ولی عصر «عجل الله تعالی فرجه الشریف» نقل شده است، که در این بخش سعی شده نمی از این دریای بیکران، محضر علاقمندان آن حضرت تقدیم گردد:

۱- حضرت صادق علیه السلام می فرمایند:

هر کس از شما در حال انتظار مولایش بمیرد و ایمانش را حفظ کرده باشد مانند کسی است که در خیمه حضرت صاحب الزمان علیه السلام در خدمت آن حضرت باشد. (۱)

۲- امام صادق علیه السلام از پدران خویش از امیر مؤمنان علیه السلام

روایت می کنند که:

هر کس انتظار فرج ما را داشته باشد، مانند کسی است که در خون خویش غلطیده باشد.^(۱)

۳- حضرت امام صادق علیه السلام می فرمایند:

خوشا به حال شیعیان قائم ما که در زمان غیبت او انتظارش را کشیده و در زمان حضورش اطاعت وی را بنمایند. همانا اینان اولیای خدایند که ترس و خوفی در روز حساب بر آنها نیست.^(۲)

۴- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در حدیثی می فرمایند:

برترین عبادتها انتظار فرج داشتن است.^(۳)

۵- علامه مجلسی رحمته الله در کتاب شریف «بحار الانوار» از

عبد الحمید واسطی نقل می کند که می گوید:

به محضر امام باقر علیه السلام عرض کردم: ما به خاطر این امر از

کار و کسب خویش دست کشیده ایم به نحوی که برخی از ما

۱- مکیال المکارم: ۱۶۵/۲. ۲- بحار الانوار: ۱۴۹/۵۲ ح ۷۶.

۳- بحار: ۱۲۵/۵۲ ح ۱۱.

نزدیک است سائل در خانه مردم شویم، حضرت به من فرمودند:

«ای عبدالحمید! گمان می‌کنی کسی که در راه خداوند چنین کند، خداوند فرج و گشایش به او ندهد؟ به خدا قسم! خداوند فرج او را می‌رساند. خدا رحمت کند بنده‌ای را که خودش را برای یاری ما نگاه می‌دارد. خدا پیامرزد بنده‌ای را که امر ما را احیاء می‌کند.»

عرض کردم: اگر در حالی که منتظر ظهور حضرت قائم علیه السلام هستیم، پیش از ظهور حضرتش بمیرم چه اجری خواهم برد؟ امام علیه السلام فرمودند:

هر کس منتظر امر قائم ما باشد و قصد یاری او را در زمان ظهورش داشته باشد، همانند کسی است که در رکاب او جهاد کرده و شهید شده باشد. ^(۱)

۶- امام زین العابدین علیه السلام می فرمایند:

برترین اعمال انتظار فرج داشتن است.

۷- امام سجاده علیه السلام به ابی خالد کابلی فرمودند:

ای ابی خالد! زمان غیبت ولی خدا و دوازدهمین

وصی پیامبر صلی الله علیه و آله طولانی می شود و مؤمنانی که در

آن زمان اعتقاد به امامت او دارند و منتظر ظهور

اویند، بهترند از مؤمنان زمانهای دیگر، چرا که

خداوند جل و علا چنان عقل و هوشی به آنها عطا

فرموده است که غایب بودن امامشان یا حضور او در

نزد آنان یکیست و آنها در آن زمان همانند کسانی

هستند که با شمشیر در کنار رسول خدا صلی الله علیه و آله با کفار

پیکار نموده اند. مؤمنین خالص و شیعیان حقیقی

این هایتند و هم اینان هستند که در آشکارا و نهان، به

سوی دین خداوند دعوت می کنند. (۱)

۸- امام زین العابدین علیه السلام می فرمایند:

هر مؤمنی که در زمان غیبت قائم ما، در ولایت ما ثابت بماند خداوند ثواب هزار شهید از شهدای بدر و احد را به او عطا می فرماید. (۱)

والبته این ثواب برای انتظار فرج مولا و صاحب کون و مکان حضرت بقیه الله الأعظم «عجل الله تعالی فرجه الشریف» نیز هست چون انتظار، لازمه ثبوت بر ولایت و علامت آن است.

۹- از صفیر بن ابی دلف نقل شده که امام جواد علیه السلام می فرمودند: امام بعد از من پسر من علی است، امر او، امر من است، گفتار او گفتار من است و اطاعت از او اطاعت از من است. امام بعد از او پسر او حسن است، امر او، امر پدرش علی است، گفتارش گفتار پدر اوست و اطاعت از او، اطاعت از پدر او است. آن گاه ساکت شدند.

عرض کردم: یا بن رسول الله! امام بعد از امام حسن عسکری

کیست؟

حضرت گریه شدیدی نموده آن گاه فرمودند: به درستی که امام بعد از او، پسر او که قائم به حق و منتظر است، می باشد.

عرض کردم: یا بن رسول الله! چرا او را قائم نامیده اند؟

حضرت فرمودند: زیرا به خاطر طول کشیدن زمان غیبت او بیشتر معتقدین به امامت او از دین برمی گردند و یاد او از میان می رود و او پس از، از میان رفتن یاد و نامش قیام می کند.

عرض کردم: چرا او را منتظر نامیده اند؟

حضرت فرمودند: زیرا زمان غایب شدن او به قدری طول می کشد که شک کنندگان او را انکار می کنند و منکرین حضرتش او را استهزاء می کنند ولی مؤمنین خالص به انتظار او باقی می مانند.

بدان کسانی که وقت برای ظهورش تعیین می کنند دروغگویند و کسانی که در مورد او عجله^(۱) می کنند هلاک

۱- عجله در امر امام زمان طبق مفاد روایات اهل بیت علیهم السلام سه گونه است:

می شوند و از دین برمی گردند و فقط کسانی نجات پیدا می کنند که مطیع محض ائمه خود هستند یعنی چون و چرا نمی کنند و به دستور العمل ائمه دین رفتار می کنند. (۱)

الف) عجله‌ای که سبب شود شخص از ظهور حضرتش نا امید شود مثلاً بگوید: «اگر قرار بود ظهور واقع شود تا حال شده بود» که این عجله سبب انکار ظهور حضرت می گردد.

ب) عجله‌ای که منافی با تسلیم و رضای الهی باشد مثلاً بگوید: «پس چرا نیامد؟ پس کی می خواهد بیاید؟» و امثال این جملات

ج) عجله بنحوی که وقتی دید شخصی ادعای مهدویت می کند و برخی از علایم غیر حتمیه را داراست به دنبال او برود و منتظر علایم حتمی نشود و این سه نوع عجله باعث هلاکت است و در دعایی که برای زمان غیبت حضرت وارد شده است از هر سه نوع عجله به خداوند پناه می بریم: ... فَصَبِّرْنِي عَلَى ذَلِكَ حَتَّى لَا أَحِبُّ تَعْجِيلَ مَا أَخَّرْتَ وَلَا تَأْخِيرَ مَا عَجَّلْتَ وَلَا كَشْفَ مَا سَتَرْتَ وَلَا الْبَحْثَ عَمَّا كَتَبْتَ وَلَا أَنَاذِرُكَ فِي تَدْبِيرِكَ وَلَا أَقُولُ لِمَ وَكَيْفَ وَمَا بَالُ وَلِيِّ الْأَمْرِ لَا يَطْهَرُ وَقَدْ اسْتَلَّتْ الْأَرْضُ مِنَ الْجُورِ وَأَفْوَضَ أُمُورِي كُلَّهَا إِلَيْكَ ...

۱۰- امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمایند:

منتظر فرج باشید و از رحمت خداوند نا امید نگردید
چرا که پسندیده ترین اعمال نزد خداوند انتظار فرج
است. (۱)

۱۱- امام صادق علیه السلام می فرمایند:

هر کس از شما شیعیان در حالی که منتظر ظهور امام
زمانش است، بمیرد مانند آنست که در خیمه امام
زمان شرقیاب محضرش باشد، پس اندکی تأمل
نموده و فرمودند: بلکه مانند کسی است که در رکاب او
جهاد کند آن گاه فرمودند: نه والله بلکه مانند کسی
است که در رکاب رسول الله صلی الله علیه و آله شهید شده باشد. (۲)

۱۲- در روایت مفصلی از امیرمؤمنان علیه السلام چنین آمده است:

کسانی که در غیبت امام عصر علیه السلام، منتظر ظهور اویند
با اینکه در زمان غیبت حضرتش، دسترسی به احکام

واقعی و عبادات حقیقی ندارند، ولی بخاطر انتظار ظهور امام زمانشان، اجر و ثواب احکام واقعی و عبادات کامل به آنها عطا می شود^(۱).

۱۳- مفضل گوید: در حضور امام صادق علیه السلام صحبت در مورد یکی از شیعیان شد که از منتظران ظهور بوده و فوت کرده است، در این هنگام حضرت فرمودند:

زمانی که قائم ما ظهور کند مأموری از سوی خداوند بر سر قبر مؤمن می آید و می گوید ای فلان! بدان که مولایت ظهور کرد، اگر می خواهی به او ملحق شوی، محلق شو و اگر می خواهی در نعمتهای خداوند باقی بمانی، باقی بمان^(۲).

۱۴- ابی حمزه گوید: به حضرت صادق علیه السلام عرض کردم: فدایت شوم پیر و بی قوه شده ام و اجلم نزدیک شده است، می ترسم پیش از وقوع امر فرج شما بمیرم حضرت فرمودند:

ای ابا حمزه! هر کس به ما ایمان بیاورد و سخنان ما را تصدیق نماید و منتظر زمان فرج باشد همانند کسی است که زیر پرچم حضرت قائم علیه السلام شهید شده باشد بلکه ثواب کسی را دارد که در رکاب حضرت رسول صلی الله علیه و آله شهید شده باشد ^(۱).

۱۵- امام جعفر صادق علیه السلام می فرمایند:

هر کس از شیعیان در حال انتظار فرج بمیرد، نزد خداوند تبارک و تعالی از بسیاری از شهیدان بدر و احد والا مقام تر است ^(۲).

۱۶- مُسَعَدَه گوید: در حضور امام صادق علیه السلام نشسته بودم که پیرمردی قد خمیده وارد شد و به عصای خویش تکیه داد و سلامی به حضرت عرض کرد، حضرت پاسخ وی را دادند آن گاه عرض کرد: اجازه می فرمایید دست شما را ببوسم؟ حضرت اجازه دادند و او دست حضرت را بوسید و شروع به

گریستن کرد.

حضرت فرمودند: ای پیرمرد! چرا گریه می کنی؟
 عرض کرد: فدایت شوم! چرا گریه نکنم؟ صد سال است از
 عمرم گذشته و انتظار قائم شما را می کشم، هر ماهی می رسد
 می گویم در این ماه می آید، هر سالی تازه می شود می گویم
 امسال سال ظهور اوست ولی هنوز به مراد دل خود نرسیده ام و
 ظهور قائم شما را درک نکرده ام، چرا گریه نکنم؟ در حالی که
 بعضی از شما در اطراف زمین پراکنده شده اید و بعضی به ظلم
 اعداء کشته شده اید حضرت گریستند و فرمودند:

ای شیخ! اگر زنده ماندی و قائم ما را دیدی، در مقام رفیع و
 عالی خواهی بود لیکن اگر عمرت کفاف نداد، روز قیامت در
 زمرة آل محمد علیهم السلام محشور خواهی شد.

ای پیرمرد! آنهایی که پیامبر درباره ایشان فرمود:

«أَنْتِي مُخْلِيفٌ فِيكُمْ الشَّقَلَيْنِ فَتَمَسَّكُوا بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا،

كِتَابُ اللَّهِ وَعِزَّتِي أَهْلَ بَيْتِي»

و دستور داد به آنها تمسک کنید ما ایم، وقتی پیرمرد این

را شنید آرام شد و گفت: با وجود این بشارت دیگر هیچ باکی
از مرگ ندارم، آن گاه حضرت فرمودند:

ای پیرمرد! قائم ما از صلب امام حسن عسکری علیه السلام بیرون
می آید و او از صلب امام هادی علیه السلام و او از صلب امام جواد علیه السلام
و او از صلب امام رضا علیه السلام و او نیز از صلب موسی علیه السلام، که پسر
من است و ما اهل بیت دوازده نفریم که همگی معصوم و پاکیزه
از هر گناه و پلیدی می باشیم ^(۱).

خواننده محترم! توجه داشته باشید این اختلافی که در
ثواب انتظار مشاهده می شود بخاطر اختلاف حالات
منتظرین در درجات تقوی، معرفت و انتظار می باشد و
هر که کامل تر باشد ثواب بیشتر هم می برد.

بخش دوم: وجوب و اهمیت انتظار:

۱- اسماعیل جعفی می گوید: شخصی خدمت امام باقر علیه السلام شرفیاب شد و همراهش نامه‌ای بود، حضرت به او فرمودند: این نامه مخاصم است که در آن پرسیده چه دینی است که بواسطه آن اعمال انسان قبول می شود؟ آن مرد عرض کرد: بلی خدا شما را رحمت کند عرض من هم جواب همین سؤال بود.

حضرت فرمودند: آن دین اینست که شهادت دهی به یگانگی خدا و اینکه شریک ندارد و شهادت دهی به رسالت خاتم الانبیاء محمد صلی الله علیه و آله و اقرار کنی به تمام آن چه خبر داده از جانب حق تعالی و اقرار کنی به دوستی با ما اهل بیت و بیزارى از دشمنان ما و مطیع بودن در برابر امر ما و پرهیز از گناهان و تواضع و انتظار داشتن برای ظهور قائم ما بدان که از برای ما

دولتی است که خداوند هر وقت بخواهد ظاهر می‌سازد (۱).

۲- ابوبصیر گوید: روزی امام صادق علیه السلام فرمودند: می‌خواهید به شما یاد دهم آن چیست که خداوند با نبودن آن، عمل هیچ کدام از بندگان را قبول نمی‌کند؟
عرض کردم: بلی.

فرمودند: آن شهادت به یگانگی خداوند، بندگی و رسالت حضرت محمد صلی الله علیه و آله و اقرار به دستورات خداوند و دوستی ما و دشمنی با دشمنان ما و اطاعت از ما و پرهیز از گناهان و سعی در اطاعت و یقین داشتن در امر اصول دین و حقیقت امر ائمه طاهرين و انتظار داشتن برای ظهور حضرت قائم علیه السلام است.
سپس فرمودند: از برای ما دولتی است که خداوند هر وقت صلاح بداند ظاهر می‌کند (۲).

۳- حضرت عبدالعظیم حسنی رضی الله عنه می‌گوید: خدمت مولایم امام جواد علیه السلام وارد شدم و قصد داشتم از حضرت قائم علیه السلام

سؤال نمایم که ایشان همان مهدی است یا فرد دیگری است؟
 اما حضرت قبل از این که من سخنی بگویم فرمودند:
 ای ابا القاسم! بدان که قائم از ما همان مهدی است که انتظار او
 در زمان غیبتش و اطاعت او در زمان ظهورش واجب است و
 او سومین فرزند از نسل من است (۱).

۴- امام صادق علیه السلام فرمودند: نزدیکترین حالات بنده به خدا
 در حالیکه شادمان تر از هر زمانی است، هنگامی است که امام
 او در غیبت باشد ولی یقین داشته باشد که حجّت خدا موجود
 است و باید در هر صبح و شام منتظر ظهور و فرج او باشد (۲)
 البته هر صبح و شام کنایه از دوام و استمرار است یعنی
 در هیچ زمانی نباید مأیوس از ظهور امام خویش باشد بلکه
 هر چه غیبت امامش طولانی تر می شود باید امیدش به ظهور
 بیشتر و قوی تر گردد.

بخش سوّم: مفهوم و نحوه انتظار

انتظار یک امر درونی و قلبی است که به حسب شدت و ضعف آن بر اعمال و رفتار ظاهری فرد اثر می‌گذارد و یک مقدار واجب دارد که شیعه در زمان غیبت امام زمان باید آن مقدار لا اقل منتظر باشد و یک مقدار کامل که شیعه را به یک منتظر واقعی و کامل مبدّل می‌سازد.

انتظار واجب:

آنچه که طبق روایات ائمه اطهار به ما رسیده اینست که: شیعه باید یقین داشته باشد که حضرت قائم علیه السلام امام دوازدهم فرزند بلا واسطه امام حسن عسکری علیه السلام است و از روزی که حضرتش متولد شده تا کنون زنده است و در همین عالم است و تا هنگامیکه جهان را پر از عدل و داد نکند نمی‌میرد، ظهور ایشان وقت معینی ندارد و چه بسا در همین

سال باشد و یا این که تا سالیان دیگر هم ظهور واقع نشود، و البته هرچقدر هم غیبت حضرتش طولانی شود نه تنها شیعه نباید شکمی به خویش راه دهد، بلکه باید یقینش هم قویتر گردد. همچنین شیعه نباید به خیالات برخی که می‌گویند حالاها امام ظاهر نمی‌شود توجه کند چرا که در روایات زیادی داریم که ظهور حضرت ناگهانی و یکدفعه است که مشروحاً در کتاب شریف «مکیال المکارم»^(۱) ذکر شده است.

به دنبال انتظار قلبی انتظار بدنی است که باید مؤمن از گناهان و معاصی چشم‌پوشی کند و صفات بد را از خود بزداید و از سوی دیگر باید دقت کند در انجام واجبات و مستحبات و خویشتن را متصف کند به صفات نیکو تا اینکه اگر در زمان ظهور حضرتش واقع شد مورد مرحمت و احسان آن حضرت

۱ - کتابی است در مورد فواید دعا نمودن برای وجود مقدس حضرت بقیة الله الأعظم روحی له الفداء که به امر حضرت، توسط مؤلف «ره» به رشته تحریر در آمده است.

قرار گیرد، همان طور که حضرت امام جعفر صادق علیه السلام می فرمایند: هر کس دوست دارد از اصحاب قائم ما باشد باید انتظار ظهور وی را داشته باشد و اعمالش بر طبق ورع و پرهیزگاری باشد و خویشتن را به صفات خوب و اخلاق نیک متصف گرداند و اگر چنین باشد و قبل از ظهور بمیرد همانند کسی است که آن حضرت را در زمان ظهور یاری کند^(۱).

و حضرت بقیة الله الأعظم «عجل الله تعالی فرجه الشریف» نیز در توفیق شریفشان به شیخ مفید رحمته الله چنین می فرمایند:

فَلْيَعْمَلْ كُلُّ امْرِئٍ مِنْكُمْ بِمَا يُقْرَبُ بِهِ مِنْ مُحَبَّتِنَا وَيَتَجَبَّبَ مَا يُدْنِيهِ مِنْ كِرَاهَتِنَا وَسَخَطِنَا^(۲)

انتظار کامل:

طبق روایات و اخبار وارده انتظار کامل اینست که شخص مؤمن در هیچ حالی از حالات و هیچ مکان و زمانی از یاد

۱ - غیبة نعمانی: ۲۰۰

۲ - پس باید هر کدام از شما کاری کنید که به محبت ما نزدیک شوید و پرهیزید

از عملی که شما را به نارضایتی ما بکشانند. احتجاج: ۴۹۵/۲

امامش و انتظار قدوم مبارکش خارج نشود بلکه اگر در مجالس و محافل هم حاضر می شود، اگر با مردم مشغول صحبت است ولی قلبش نزد امامش باشد و یادش به دنبال او، و دایم به انتظار او و وصال او باشد.

ای غایب از تو دیده چنان در دل منی

کز لب گشودنت به من آواز می رسد

و اگر شیعه محبتش نسبت به امام زمانش بدین مرتبه برسد و اگر بدین نحو منتظر ظهور فرج صاحب و مولایش بشود، ایمانش کامل می گردد، چنانچه نبی مکرم اسلام حضرت محمد بن عبد الله ﷺ می فرمایند:

مؤمن ایمانش کامل نمی شود مگر این که من در نزد او، از خودش عزیزتر باشم و فرزندان من در نزد او، از فرزندانش عزیزتر باشند و اهل من نزد او، از اهل خودش عزیزتر باشند و امور مربوط به من در نزد او با اهمیت تر از امور مربوط به خودش باشد.

چون انتظار قلبی مؤمن به این درجه از کمال رسید آثار

ظاهری انتظار نیز در او به درجه کمال می‌رسد که برخی از آن آثار چنین است:

۱- منتظر همیشه در یاد آن حضرت است و لحظه‌ای ذکر و فکرش از آن حضرت فارغ نمی‌شود.

۲- منتظر همیشه محزون و غمگین است به خاطر فراغ محبوبش، حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام در وصف مؤمنان زمان غیبت می‌فرمایند: چه فراوانند زنان و مردانی که محزون و تشنه‌گامند به خاطر فقدان آب گوارا ^(۱).

۳- منتظر همیشه به یاد آن حضرت گریان است چنانچه امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: در زمان غیبت بسیاری از حضرت مهدی روی گردان می‌شوند ولی در آن زمان چشمهای مؤمنین بر صاحب الزمان گریان است ^(۲).

۴- منتظر دیگر از اهل دنیا کناره می‌گیرد و فقط به مقدار ضرورت با افراد معاشرت می‌کند.

۵- منتظر در هر زمان و هر مکان و هر گاه که امید اجابت دعا می رود دعا می کند به وجود مقدس حضرتش و تعجیل در فرجش را از حق تعالی خواستار می شود.

۶- منتظر به غیر از این که خودش دایماً مشغول دعا به وجود حضرت صاحب العصر «عجل الله تعالی فرجه الشریف» است به هر وسیله مؤمنین دیگر را ترغیب و تحریص می کند که برای ظهور حضرتش دعا کنند.

۷- منتظر هر چه به مقدار غیبت امامش افزوده شود نه تنها ناامید نمی شود بلکه حزن او بیشتر و شوق او شدیدتر و ایمانش قوی تر می گردد.

۸- منتظر در راه انتظار امام خویش در مقابل تمامی مصایب و سختیها ایستادگی می کند و همه آنها را در کنار این امر بزرگ سهل و کوچک می شمارد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به اصحاب خود فرمود: بعد از شما گروهی می آیند که ثواب هر یک از آنان معادل پنجاه نفر از شماست اصحاب عرض کردند: یا رسول الله! ما همراه شما در بدر و

احد و حنین جنگیدیم، ما بودیم که قرآن در تعریف و تمجید
ما نازل گشت.

پیامبر فرمودند: شما به مشقت‌هایی که آنها مبتلا می‌شوند
مبتلا نشدید و به اندازه‌ای که آنها صبر می‌نمایند صبر
نمودید (۱).

و قطعاً بزرگترین مصیبت و بلا مفارقت و غیبت
امام است

۹- منتظر همین که به حد کمال رسید صبر به این سختی‌ها و
مصایب نه تنها بر او سخت و دشوار نیست بلکه لذت نیز می‌برد
بخاطر شوقی که به وصال امامش دارد.

لذت دیوانگی، در سنگ طفلان خوردن است

حیف از آن اوقات، مجنون را که در هامون گذشت

۱۰- منتظر همینطور که شدت محبتش به امامش زیادتر
می‌گردد و شوق به ظهورش افزون می‌گردد خواب و خوراکی

از او سلب می شود و به جایی می رسد که اصلاً توجهی به این امور نمی کند چنانچه ائمه اطهار در هنگام نماز و وصال با خداوند متعال چنین می گشتند.

۱۱- منتظر در ادامه شدت محبتش به امام زمان دیگر از بقیه لذات دنیا لذت نمی برد، و لذتش در ذکر محبوبش و امام غایبش منحصر می گردد.

گر مرا هیچ نباشد نه به دنیا نه به عقبی

چون تو دارم همه دارم دگرم هیچ نباید

۱۲- منتظر همینطور که در حال انتظار برای ظهور امام زمانش است، خود را نیز برای ظهور مهیا می کند که بعضی از راههای آماده شدن برای ظهور حضرتش چنین است:

الف: عزم و اراده راستین بر یاری امام زمان علیه السلام پیدا کند.

ب: خود را به صفاتی که مورد رضایت امام زمان علیه السلام است

آراسته گرداند و صفات زشت و ناپسند را از خود برداید.

آئینه شو جمال پری طلعتان طلب

جاروب کن تو خانه و پس میهمان طلب

ج: دقت در محرمات و واجبات و مواظبت بر ترک مکروهات و انجام مستحبات پیدا کند.

د: برای یاری نمودن امامش اسلحه‌ای مهیا کند.

ه: مرابطه داشته باشد که آن بر دو قسم است:

اول: آن که شخص در نزدیکی مرزهای سرزمین کفار بماند تا آن که اگر کفار قصد هجوم داشته باشند مسلمین را مطلع کند، این قسم چه در زمان غیبت و چه در زمان حضور مستحب مؤکد است زیرا پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرموده‌اند:

هر کسی که بمیرد، نامه عملش بسته می‌شود، مگر کسی که مرابطه کرده باشد در راه خدا که در این صورت عملش زیاد می‌شود تا روز قیامت و ایمن است از ملکی که مردگان را در قبر امتحان می‌کند (۱).

این قسم مرابطه دو شرط دارد:

۱- این که آن شخص در نزدیکی مرز باشد.

۲- مدت آن کمتر از سه روز نباشد و بیشترین زمان آن
چهل روز است و در صورتی که بیشتر از چهل روز مرابطه کند
جزء مجاهدین محسوب شده و ثواب آنان را می برد.
دوم: مربوط به زمان غیبت است و آن بدین نحو است که
منتظر سلاح و مرکب آماده می سازد تا به محض ظهور امام
زمان الغیاب به یاری حضرت بشتابد و این قسم زمان معینی ندارد.
ابو عبدالله جعفری می گوید: در محضر امام باقر علیه السلام بودم،
حضرت فرمودند:

مرباطه در نزد شما چند روز است؟

عرض کردم: چهل روز،

حضرت فرمودند: ولی مرابطه ما مرابطه ایست که همیشه

روزگار هست و هر کس در راه ما مرابطه کند یعنی برای یاری
ما مرکبی مهیا سازد، خداوند دو برابر آن ثواب و خیر و
منفعت به او عطا می فرماید.

و: بر خواندن دعای عهد مداومت نماید.

﴿دعای عهد﴾

اللَّهُمَّ رَبَّ النُّورِ الْعَظِيمِ، وَرَبَّ الْكُرْسِيِّ الرَّفِيعِ، وَرَبَّ
الْبَحْرِ الْمَسْجُورِ، وَمُنْزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ، وَرَبَّ الظِّلِّ
وَالْحَرُورِ وَمُنْزِلَ الْفُرْقَانِ الْعَظِيمِ، وَرَبَّ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ،
وَالْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ، وَبِنُورِ
وَجْهِكَ الْمُنِيرِ، وَمُلْكِكَ الْقَدِيمِ

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي أَشْرَقَتْ بِهِ السَّمَاوَاتُ
وَالْأَرْضُونَ، يَا حَيًّا قَبْلَ كُلِّ حَيٍّ يَا حَيًّا بَعْدَ كُلِّ حَيٍّ يَا حَيًّا لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ

يَا حَيًّا قَبْلَ كُلِّ حَيٍّ وَيَا حَيًّا بَعْدَ كُلِّ حَيٍّ، وَيَا حَيًّا حِينَ لَا حَيٍّ
يَا مُحْيِي الْمَوْتَى وَمُحْيِي الْأَحْيَاءِ، يَا حَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
اللَّهُمَّ بَلِّغْ مَوْلَانَا الْإِمَامَ الْهَادِيَ الْمَهْدِيَّ الْقَائِمَ بِأَمْرِكَ،
صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَعَلَى آبَائِهِ الطَّاهِرِينَ عَنْ جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ فِي مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا، سَهْلِهَا وَجَبَلِهَا وَبَرِّهَا
وَبَحْرِهَا، وَعَنِّي وَعَنْ وَالِدِيَّ وَوَلَدِي (وَإِخْوَانِي) مِنَ الصَّلَوَاتِ

رَنَّةَ عَرْشِ اللَّهِ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ، مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُهُ، وَأَحْصَاهُ كِتَابُهُ
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَجِدُّدُ لَهُ فِي صَبِيحَةِ يَوْمِي هَذَا (وَمَا عِشْتُ فِيهِ مِنْ
 أَيَّامِ حَيَاتِي) عَهْدًا وَعَقْدًا وَبَيْعَةً لَهُ فِي عُنُقِي لِأَحْوَالِ عَنَّتِهَا
 وَلَا زَوْلٍ (أَبَدًا)، اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ وَأَعْوَانِهِ وَالذَّائِبِينَ
 عَنْهُ وَالْمُسَارِعِينَ إِلَيْهِ فِي قَضَاءِ حَوَائِجِهِ، وَالْمُتَتِّلِينَ لِأَوَامِرِهِ
 وَالْمُخَافِينَ عَنْهُ، وَالْمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ

اللَّهُمَّ فَإِنْ حَالَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ الْمَوْتُ الَّذِي جَعَلْتَهُ عَلَى عِبَادِكَ
 حَتْمًا مَقْضِيًّا فَأَخْرِجْنِي مِنْ قَبْرِي، مُؤْتِرًا كَفَنِي، شَاهِرًا سَيْفِي
 مُجْرِدًا قِنَاتِي، مُلَبِّيًّا دَعْوَةَ الدَّاعِي فِي الْحَاضِرِ وَالْبَادِي

اللَّهُمَّ أَرِنِي الطَّلْعَةَ الرَّشِيدَةَ وَالْفِرَّةَ الْحَمِيدَةَ، وَأَكْحِلْ
 مَرَمِي بِنَظَرَةٍ مِنْكَ إِلَيْهِ، وَعَجِّلْ فَرَجَهُ، وَسَهِّلْ مَخْرَجَهُ وَأَوْسِعْ
 مَنَهْجَهُ وَأَسْئَلُكَ بِمَحَبَّتِهِ، وَأَنْفَعُ أَمْرَهُ، وَأَشَدُّ أَرْزُهُ، وَقَوِّ ظَهْرَهُ،
 وَأَعْمُرِ اللَّهُمَّ بِهِ بِلَادَكَ، وَأَخِي بِهِ عِبَادَكَ، فَإِنَّكَ قُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ:
 (ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ)

فَاطْهَرِ اللَّهُمَّ لَنَا وَلِيكَ وَابْنِ بِنْتِ نَبِيِّكَ الْمُسَمَّى بِاسْمِ رَسُولِكَ

حَتَّى لَا يَظْفَرَ بِشَيْءٍ مِنَ الْبَاطِلِ إِلَّا مَرَّقَهُ، وَيُحَقِّقُ (اللَّهُ بِهِ) الْحَقُّ
وَيُحَقِّقُهُ اللَّهُمَّ وَاجْعَلْهُ مَفْرَعًا لِمَظْلُومٍ مِنْ عِبَادِكَ وَنَاصِرًا لِمَنْ لَا
يَجِدُ لَهُ نَاصِرًا غَيْرَكَ، وَمُجَدِّدًا لِمَا عَطَلَ مِنْ أَحْكَامِ كِتَابِكَ، وَمُشِيدًا
لِمَا وَرَدَ مِنْ أَعْلَامِ دِينِكَ وَسُنَنِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَاجْعَلْهُ
اللَّهُمَّ مِمَّنْ حَصَّنْتَهُ مِنْ بَأْسِ الْمُعْتَدِينَ

اللَّهُمَّ وَسِرِّ نَبِيِّكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِرُؤْيَيْتِهِ، وَمَنْ
تَبِعَهُ عَلَى دَعْوَتِهِ، وَأَرْحَمَ اسْتِكَانَتِنَا مِنْ بَعْدِهِ

اللَّهُمَّ اكْشِفْ هَذِهِ الْغُمَّةَ عَنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ بِحَضُورِهِ، وَعَجِّلِ
اللَّهُمَّ ظُهُورَهُ، إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا، وَنَرِيهِ قَرِيبًا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ

سپس سه مرتبه دست بر ران راست خود می زنی و در هر

مرتبه می گویی:

الْعَجَلُ الْعَجَلُ يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ